
GUERZ

VAR TUD BEUZET, PARDON SANT-IANN

AR 24 A VIZ EVEN 1890

(Seiz beuzet, diou maro abaoe, tregont pe zaou-ugent den pistiget,
lod kollet ho fenn gant ar spount ho devoa bet. C'houec'h metr
dioc'h ar pont torret.)

Aotrou sant Iann benniget,
Digant Doue, d'in goulennet,
Sklerijenn, da c'hellout skriva
Eunn darvoud euz ar spountusa.

Digouet, d'ar bevar-var-n-ugent
Mil eiz kant dek pevar-ugent,
Gant tud o tont a Blougastel,
Bed er pardon, enn ho chapel.

Digouezet int, uz ar mor braz :
Lod out-han aounik a zellaz,
Ouz he velet oc'h eonenna,
Gant ar c'herrek, dioc'h ho foueta.

ENN HO ZOUEZ A OA NEBEUD ALL :
Friant, en em lak da zanzal
Var ar pont koat zo uz ar mor,
Gand ar strons ar peuliou a dorr.

Ar pont oc'h ober eunn trouz braz :
C'houec'h metr diouthan a dorraz,
C'houec'h metr diout-han oe torret ;
Eur c'hant bennak er mor skouezet !

Ar spount oa eno da genta,
Den ebet na c'hell he verka.
Ha bep tu, na glever 'met kri ;
Er mor tud o vont da veuzi !

Evel ato, 'pa ve danger,
Tud dispount eno a veler.
Evit savetei ho nesa,
Ho buez risklont da genta !

Evelze, eno, Jul Bondon,
Tad a famil, den a galon,
Goude savetei kalz tud all,
Et, re skuiz, michans, o neuial.

Eno, a gollaz he vue ;
Bennoz Doue var he ene,
Ha nerz-kaloun d'he intanvez
Da zevel mad he ziegez.

A gemend er mor 'oa kouezet,
Nemet seiz (1) a zo bet beuzet,
Ha c'hoaz zoken, a zo seized re
Evit ho zud, ho bugale.

Neuierien vad o oa eno,
Ne ket kaloun a vank d'ezho :
Ho henvel holl na c'hellann ket
Rak ho hano ne ouzon ket.

Eunn den iaouank, hanvet Labat,
ENN he gichen, goll he vamm vad ;
Savetei 'ra meur a hini :
O klask savetei anezhi.

He-unan 'oa o vont da goll :
Skuiz maro ha dinerzet holl.
Anez lavar ann dud d'ezha :
— « Enn han' Doue, ehan brema ! »

'Nn aotrou Chaillier zikour ive
Kalz tud, var 'on hed koll ho bue.
Dioc'h ar pont 'teu d'en em skourra
He zivesker d'ezho a ra.

Ann dud paour, giz eunn eguenan,
ENN-ho a grogaz 'ker buan,
Hag ar bagou devoa amzer
Da zont d'no zanna a zanjer.

(1) Diou bennak a zo maro abaoue !

Eunn den iaouank a oa eno :
Morel, a gountier, he hano,
Gant sikour he gamaraded,
Seiz den er meaz en doa tennet.

Hanvomp c'hoaz Gabriel Lea,
Paotrik iaouank a c'houezek vloa,
A denn er meaz teir demezel
Hag ouzpenn, zoken eur bugel.

Rene Morin, ive, dennaz
Euz ar mor eunn den oajet braz,
Teir flac'h iaouank, eur c'hrouadur ;
Hep he zikour oent beuzet sur.

E renk ann dud en em gave,
E konter ive : Aberre,
A ziskuezaz he nerz kalon,
O tenna tud dioc'h ar mor don.

Goude ho spount, braz ha bihan,
Ann holl a lakeaz ho foan
Da viret na vije beuzet
Er mor ann dud a oa kouezet.

ENN DESPET D'HO BOLONTE VAD,
Meur a famil a huanad.
Meur a hini a skuill daelou
D'ho zad, d'ho c'hoar, pe d'ho mammou.

Ouzpenn ar zeiz eno beuzet,
Abaoue lod a zo marvet.
Lod all 'larer, siouaz ! d'ezho,
Et ho zammik penn digant-ho !

Setu ama ann hanoiou,
Euz ar re zo kaët ar c'horfou :
ENN HE ZRI-UGENTVET BLOAVEZ
Ann introun Ar Moal, intanvez ;

Ann introun Gleo, nao varn'ugent ;
Labat, pevar-ha-daou-ugent,
Houman, mamm ar paotr a galon
A dennaz kalz euz ar mor don,

A viraz ouz kalz da veuzi,
O klask savetei anezhi ;
D'ar mab, Doue rai he vennoz,
Ha d'he vamm vad he varados.

Eno, zo bet beuzet ive,
Eur verc'hig, c'hoaz iaouankik tre ;
Eunn eiz vloaz bennak, pe var dro,
Janedik Ingouff he hano.

Eunn all, pemp ploaz ha daou-ugent,
Ann introun Ingouff e hanveut,
Ne d-eo bet tennet ac'hano,
Siouaz ! 'met goude he maro !

Eur plac'h a zeiz vloaz varn-ugent,
He hano Eugeni Guegnen,
Eno, gounter, zo bet beuzet,
Ha diou all, abaoue, marvet.

Ann diou-man avad ne hanvinn ket,
Ho hanoiou ne ouzon ket ;
Mes ar ganerien a bedo
Hor Zalver Jesus evit-ho.

Da rei d'ezho e ti he dad,
Ebarz enn env digemer vad ;
Ha d'eomp-ni zo var mor ar bed,
Ann nerz d'he garet, giz m'eo ret.

Evid ann dud a zo maro,
Eunn *De profundis* c'houi laro,
Hag eur *Bater* 'vit ar gerent
A zo e kaon hag enn anken.

MIKEAL QUÉINEC.

(Tous droits réservés.)

AR VELEIEN

PETRA INT, AR PEZ A VIJENT BET ER BED

Klaskit eun ton brao.

Ar veleien gatolik a zo tud a speret,
A gouskoude e pep lec'h e vezont dikriet,
Ha skriva rer n'ho enep kazetennou, soniou,
'Vit ober goap anezho ve gret ho fortrejou !

Er foariou, er pardoniu, er marc'hajou ive,
Ann dud fall ha milliget a ve lezet bemde
Da gana ha da grial enep ar veleien,
Ha gouskoude n'ho c'hichenn int oll ginaouejen.

Er bed ma vijent chommet, hervez va zantimant,
A vijent bet plasset mad gant ar Gouarnamant,
Ha bremen int dikriet 'vel guechall hor Zalver,
Betek ho boued, ho dillad dezho a rebecher.

Tud digalon a glever, dre ma maint er c'hargou,
O voapaat ar veleien dre skrid ha dre gomzou,
Ha gouskoude marteze mar dint brema desket
Ho deus bet jaët evitho, hag ive ho skoliet !

Panefe m'int beleien gant ann aour, ann arc'hant,
Hirio vijent bet guelet e penn eur rejimant,
Ho dillad o lugerni, eul loan mad didanno
Ha n'ho dije ket klevet ober goap anezho !

Guelet a rer er bed-ma tud paet a vil skoedjou
Na voant ket ar re genta ebarz en ho c'hlassou,
Ha kouskoude ruill karross var an hentchou bemde,
Goude kaout greg, bugale, c'hoaz a zestum danve.

Epad eur sez pe eiz vloaz ez int bet er skoliou,
Studia grek ha latin, teski ar skianchou ;
Ha pevar all er seminar, ar pez ra daouzec vloa.
Gant an dra-ze a gredan dlefer gounit bara.

Ma vijent bet offiser, alvocad pe noter,
Medisin pe marc'hadour' pe aotramant barner,
Ho dije bet ho bara, ho zi hag ho dillad,
Ha goude kaout ann traou-ze maget c'hoaz eun tiad.

Evit heulia mouez Doue er stad ar zantela,
Ar veleien 'deuz losket kargou bras er bed-ma,
Ha brema 'vit an dra-ze pa vezont o tremenn
A ve gret *hu* varnezho, n'abek d'ho soutanen.

Ar veleien kouskoude gant Doue zo choazet,
Ac'h ez eo 'vit mad ar bobl ez int bet beleget ;
Da rei d'eo sakramanchou pa zeuont er bed-ma
Adalec ar penn kenta betek ho diveza.

Pa zeu en den er bed-ma, 'vit senti euz Doue,
Ve dioc'htu ar veleien rei buhe d'he ene ;
Dre ar vadiziant santel hen tennont a bec'het,
Ha gant an dud fall vent c'hoaz evit-se tamallet !

Goude, pa ve deut kossoc'h, goesseont anezha,
Hen deskont hag er skoliont d'ober he Bask kenta ;
Pep tra a reont evithan hag evit he ene,
Ha buhez ar belek zo d'ezhan da Zoue.

Evel hor Zalver guechall, bemde ar veleien
Ve en Iliz o koves, ho prezek, ho kelen,
Hag hoc'h ober katekiz, 'teski d'ar vogale,
Anaout mad ho deveriou, servicha ho Doue.

Mont a ra ar veleien da velet ar c'hlavour,
Euz a berz eun Doue mad gassont dezhan sicour,
Evit ma c'hello bale dont da gaout he Jesus,
Betek an eternite gant eur galon nerzus.

Pedi hag offerenni ober reont ho never,
Laret ra ar veleien bemde ho brevier,
Ha tremenn reont ho bue hoc'h ober sermoniou,
Pe zoken 'vit mad ann dud o redec an henchou.

C'hoas an dud fall a lavar ema ar veleien,
O klask kaout an enoriou da heul ho soutanen,
Trista enor eo hounnez tremen ho boll amzer
Er gador-goves, n'ho c'hambr etre pedir voger.

Ne deo ket gant plijadur int n'em c'hreat beleien,
Mes 'vit plijout da Zoue, n'eur heulia he lezen ;
Ho unan int oblijet da zaoulina ive,
'Vit kaout ho sakramanchou n'eil digant egile.

Tud ar bed da viana a c'hell aveichigou,
Goude poan vrás ho labour kemmer ho ebatou,
Elec'h ar veleien baour n'hellont ket diskuiza
Pe ma deoc'htu an dud fall klask an tu d'ho laza.

Va selaouit, Bretonet, karit ho peleien,
Rak ar re ho dikri deoc'h a so enebourien
Da Zoue ha d'he Iliz, ha d'ho Relijion,
Ha d'ho pugale er skol e raïnt an ampoezon

Intron vad a Remengol hag hini ar Folgoat,
Santez Anna ar Palud, hor sicourit timad,
Pe heb dale vo guelet prennet hoc'h ilizou
Hag ho peleien zantel taolet er prisoniou.

Etouez enebourien ar Veleien, en em gav al laëron, ar vuntrerien, en eur ger, an oll dud fall. Sellit piz euz ar re a zikri ar veleien, hag a velfot gant ho taoulagat e lavar an virionez.

Perak, c'houi dreist holl, tud ganet ha maget var ar meaz, evel ma 'z ouun va unan, e teuit-hu da gemer plijadur, pa velit, pe pa glevit dekrial ho peleien ?

Mes, ann dud-se a zikri ho peleien ha zeu ive d'ho tikrial er memes amzer. Al lodenn vrasa dioc'h beleien eskopti Kemper a zo ganet, maget var ar meaz, evel c'houi ha me. Ho pugale int, ho preudeur int, ho mi-

gnouned pe ho kamaraded skol. Perak selaou ar re a zeu d'ho dikrial deoc'h. Mar karfe ann dud-se a skriv soniou, kazetennou evit dua ar veleien, kabesta ho zechou fall, lakaat urz vad enn ho c'houstians, sellet eur veich ann amzer dioc'h ho boutou ho-unan, me gred n'ho defe ket kemend amzer da goll o tikrial tud ha ne anavezont ket. « Na zellit ket deoc'h ann den, mes dioc'h ho c'haracter sakr », eme *sant Gregor*. — « Ann neb a zervich ann aoter a dle beva dioc'h ann aoter. » (*Sant Paol*). — « Ma veljenn belek ann Aotrou Doue o koueza enn eur faot bennak, eleac'h he ziskuil, e iafenn va-unan d'he c'holoi gant va mantel a impalaer. » (*Impalaer Constantin*).

Pedit evit ho peleien. C'houi a zo c'hoaz Bretouned, ha kasit pell diouzhoc'h ar re a zikri anezho !

